

KẾ HOẠCH
Diệt chuột bảo vệ sản xuất nông nghiệp

Thực hiện Chỉ thị 9864/CT-BNN-BVTV ngày 19/12/2018 của Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn về việc tăng cường công tác phòng, chống chuột bảo vệ sản xuất trồng trọt, Ủy ban nhân dân tỉnh ban hành Kế hoạch Diệt chuột bảo vệ sản xuất nông nghiệp trên địa bàn tỉnh, nội dung cụ thể như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích

- Diệt chuột đồng loạt, tập trung làm nhiều đợt trong năm, nhằm giảm đến mức thấp nhất thiệt hại do chuột gây ra, bảo vệ năng suất và sản lượng các loại cây trồng trên địa bàn tỉnh.

- Phát động phong trào diệt chuột thường xuyên, đồng loạt và mang tính cộng đồng ở tất cả các xã, phường, thị trấn trong tỉnh.

2. Yêu cầu

- Diệt chuột đúng kỹ thuật, đảm bảo an toàn tuyệt đối cho người, gia súc, gia cầm. Trong đó, chú trọng biện pháp thủ công như đào, săn bắt, hun khói, sử dụng các loại bẫy,... thuốc diệt chuột sinh học. Tuyệt đối không dùng điện để diệt chuột.

- Huy động sức mạnh tổng hợp của các cấp, các ngành, các đoàn thể và toàn dân tham gia diệt chuột.

II. NỘI DUNG

1. Thường xuyên thông tin tuyên truyền sâu, rộng bằng nhiều hình thức như: Tập huấn, tọa đàm, phát tài liệu bướm,... thông tin trên các phương tiện thông tin đại chúng, nhằm nâng cao nhận thức cho cộng đồng về tác hại của chuột đối với sản xuất nông nghiệp và đời sống; sự cần thiết của công tác diệt chuột và hướng dẫn các biện pháp diệt chuột.

2. Phát động, tổ chức cộng đồng cùng tham gia diệt chuột trên từng ô bao, khu vực sản xuất ở tất cả các xã, phường, thị trấn.

3. Theo dõi mùa vụ để xác định thời điểm diệt chuột hiệu quả bằng nhiều giải pháp. Ưu tiên các biện pháp dùng bẫy, đào hang, săn bắt, bẫy hàng rào,... để diệt chuột.

4. Tăng cường công tác thanh tra, kiểm tra hoạt động kinh doanh, sử dụng thuốc bảo vệ thực vật trong phòng trừ chuột tại địa phương.

III. GIẢI PHÁP CỤ THỂ

1. Công tác thông tin tuyên truyền

- Thông tin, phóng sự, thời sự tuyên truyền về tác hại của chuột, các giải pháp phòng trừ chuột.

- Tổ chức 12 cuộc tọa đàm/12 huyện, thị xã, thành phố; lồng ghép vào các buổi tập huấn, tọa đàm tại các hợp tác xã (HTX), tổ hợp tác (THT), các Hội quán, câu lạc bộ nông dân,... để thông tin đến người dân về tác hại của chuột đối với sản xuất nông nghiệp và đời sống, hướng dẫn các giải pháp phòng trừ chuột an toàn, hiệu quả.

2. Phát động “diệt chuột tập trung” trên địa bàn tỉnh

Phát động các đợt “diệt chuột tập trung” các năm vào các thời điểm chuyển tiếp giữa các vụ sản xuất trong năm (*giữa vụ Đông xuân và Hè thu; Hè thu và Thu đông và thời điểm khi lũ về*) tại các địa phương.

3. Các biện pháp kỹ thuật phòng, trừ chuột

3.1. Biện pháp canh tác

- Vệ sinh đồng ruộng: Ngay sau thu hoạch tiến hành vệ sinh đồng ruộng, làm sạch cỏ bờ đê,... nhằm hạn chế nơi ẩn náu và sinh sản của chuột.

- Mùa vụ: xác định cơ cấu cây trồng và cơ cấu mùa vụ lúa thích hợp cho từng tiểu vùng. Không nên trồng nhiều loại cây trồng (bắp, mía, khoai ...) trên cùng cánh đồng vì dễ tạo điều kiện thuận lợi về thức ăn và nơi cư trú cho chuột.

- Thời vụ: gieo sạ tập trung, đồng loạt để cắt nguồn thức ăn thích hợp kéo dài (giai đoạn xuống giống, đòng trổ).

3.2. Biện pháp vật lý, cơ học

- Sử dụng các loại bẫy: bẫy lồng, bẫy đập, bẫy hom, bẫy ống tre... tốt nhất dùng các loại bẫy ít gây tiếng động để tránh gây sợ cho chuột và cùng lúc có thể bắt được nhiều chuột. Bẫy đạt hiệu quả cao khi đồng ruộng thiếu thức ăn. Thời gian sử dụng tốt là giao thời giữa hai vụ lúa, nên đặt bẫy trước khi mặt trời lặn và thu bẫy vào buổi sáng sớm.

- Tìm kiếm các hang, ổ của chuột để đào, hun khói, dùng chó để săn bắt.

- Làm bẫy hàng rào nilon bao xung quanh ruộng: Đối với những ruộng gần vườn cây ăn trái, diện tích nhỏ, thường xuyên bị chuột gây hại có thể dùng ni-lon dựng thành hàng rào cao khoảng 50-60 cm bao kín xung quanh ruộng, ngăn không cho chuột chui vào ruộng lúa.

- Làm bẫy cây trồng kết hợp với rào cản và lồng hom. Trên mỗi diện tích khoảng 20-30 ha, bố trí gieo sạ sớm hơn lúa đại trà khoảng 15 - 20 ngày với diện tích khoảng 1.000 m² (nên sử dụng các giống lúa thơm để hấp dẫn chuột), xung quanh ruộng bẫy được rào kín bằng ni-lon, dùng lồng hom đặt bên trong ruộng bẫy (1-2 lồng/cạnh bờ), miệng hướng ra ngoài, khoét ni-lon tại vị trí miệng hom lồng sát dưới chân hàng rào để tạo đường cho chuột vào lồng. Thu bắt chuột trong lồng mỗi ngày.

- Khuyến khích nông dân nuôi chó, mèo để diệt chuột.

- Tổ chức các đợt ra quân, cộng đồng cùng diệt chuột theo từng ô bao, cánh đồng, khu vực.

3.3. Biện pháp hóa học

- Sử dụng bả mồi, thuốc trong danh mục thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng tại Việt Nam. Ưu tiên sử dụng các loại thuốc ít độc hại với người, vật nuôi, môi trường; chỉ sử dụng thuốc hóa học khi chuột phá hại mạnh và tuân thủ nguyên tắc 04 đúng.

- Trước khi đặt bả diệt chuột cần thông báo rộng rãi cho người dân xung quanh vùng biết, cần phải nhốt gia súc, gia cầm cho đến khi vệ sinh sạch sẽ nơi đặt mồi, thu nhặt chuột chết, mồi thừa và chôn lấp để đảm bảo vệ sinh môi trường xung quanh (cứ mỗi lớp chuột rắc một lớp vôi bột, sau đó lấp đất kỹ). Các nhóm thuốc thường được sử dụng hiện nay gồm:

+ Nhóm thuốc sinh học: Tên thương mại Dacu-M 0,386 GR chứa hoạt chất Alkaloid (chiết xuất bằng nước từ lá cây ngón).

+ Nhóm thuốc chống đông máu - Warfarin: Khi thuốc đi vào cơ thể chuột gây hiện tượng xuất huyết toàn thân, xù lông và chết sau 4 - 5 ngày.

* *Chú ý:*

- *Tuyệt đối không sử dụng điện để săn bắt chuột dưới mọi hình thức. Nghiêm cấm nhân nuôi chuột để bán lấy thịt, hạn chế tối đa săn bắt các loại động vật là thiên địch của chuột.*

- *Phòng trừ chuột mang lại hiệu quả cao khi áp dụng tổng hợp các biện pháp, tiến hành ngay từ đầu vụ, thường xuyên, liên tục và đồng loạt trên phạm vi cộng đồng.*

4. Thời gian tổ chức các đợt diệt chuột

Căn cứ vào thời vụ gieo trồng và thời gian thu hoạch của từng cánh đồng, khu vực sản xuất. Chủ yếu các đợt như sau:

* **Đợt 1** (vụ Đông xuân hàng năm): Giai đoạn chuyển tiếp giữa vụ Đông xuân và Hè thu, sau khi thu hoạch rộ lúa Đông xuân 2018 - 2019, tiến hành vệ sinh đồng ruộng, cải ải, phơi đất tổ chức ra quân diệt chuột trước khi xuống giống vụ Hè thu.

* **Đợt 2 tháng 5 - 6** (vụ Hè thu hàng năm): Sau khi thu hoạch lúa Hè thu xong, tiến hành vệ sinh đồng ruộng, cải ải, phơi đất, tổ chức ra quân diệt chuột trước khi xuống giống vụ Thu đông.

* **Đợt 3 tháng 9 hàng năm:** Sau khi lũ về đạt đỉnh. Thời điểm này chuột sống tập trung ở các triền đê, gò cao, bụi cây.

Ngoài 3 đợt trên, các địa phương còn lại tổ chức các đợt ra quân diệt chuột tập trung tại các ô bao, khu vực sản xuất tại các địa phương vào thời điểm chuyển tiếp giữa các vụ sản xuất trong năm.

IV. KINH PHÍ

Theo tình hình thực tế Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố xây dựng Kế hoạch triển khai thực hiện từ nguồn sự nghiệp nông nghiệp địa phương.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn

- Phối hợp với các ban ngành, tổ chức chính trị - xã hội tỉnh và Ủy ban nhân dân huyện, thị xã, thành phố, các đơn vị có liên quan triển khai thực hiện Kế hoạch; hướng dẫn các biện pháp diệt chuột an toàn, hiệu quả; phối hợp với các địa phương tổ chức phát động ra quân diệt chuột.

- Thường xuyên tăng cường công tác thanh kiểm tra việc kinh doanh, sử dụng thuốc bảo vệ thực vật, phát hiện và xử lý kịp thời các tổ chức cá nhân vi phạm. Nghiêm cấm sử dụng thuốc diệt chuột ngoài danh mục, sử dụng biện pháp diệt chuột gây nguy hiểm cho người, vật nuôi.

2. Sở Thông tin và Truyền thông; Đài Phát thanh - Truyền hình Đồng Tháp; Báo Đồng Tháp

Phối hợp chặt chẽ với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và các địa phương tăng cường công tác thông tin tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng về kế hoạch và công tác diệt chuột bảo vệ mùa màng; thông tin những cách làm hay, giải pháp thực hiện hiệu quả của người dân để phát huy, nhân rộng.

3. Ủy ban nhân dân huyện, thị xã, thành phố

- Xây dựng kế hoạch và triển khai thực hiện hiệu quả diệt chuột bảo vệ sản xuất cụ thể từng địa phương, cánh đồng, khu vực. Chỉ đạo cho các xã, phường, thị trấn, các hợp tác xã, tổ hợp tác, các Hội quán phát động ra quân diệt chuột cụ thể về thời gian và ô bao, khu vực sản xuất.

- Phối hợp với Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, các ban, ngành tổ chức chính trị xã hội cấp tỉnh; chỉ đạo ngành chuyên môn cấp huyện và các xã, phường, thị trấn tổ chức các đợt ra quân diệt chuột tập trung; tổ chức tập huấn, tọa đàm đầu vụ, hướng dẫn các biện pháp diệt chuột đến nông dân; vận động cộng đồng cùng tham gia diệt chuột an toàn, bảo vệ mùa màng, phù hợp với tình hình sản xuất tại địa phương.

- Chỉ đạo Đài Phát thanh huyện, thành phố và hệ thống truyền thanh xã, phường, thị trấn đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền về tác hại của chuột, biện pháp phòng trừ, kịp thời.

Yêu cầu thủ trưởng các sở, ngành, các đơn vị liên quan, Ủy ban nhân dân cấp huyện tổ chức thực hiện tốt Kế hoạch này./.

Nơi nhận:

- CT, các PCT/UBND Tỉnh;
- Các Sở: NNPTNT; TTTT;
- Đài PTTT ĐT;
- Báo ĐT;
- Công TTĐT tỉnh;
- UBND các huyện, tx, tp;
- Lưu: VT, NC/KT (VA).

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Nguyễn Thanh Hùng